

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ของโลกศตวรรษที่ 21 ได้ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ สภาวะแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทำให้ทั่วทุกมุมโลกเกิดการเชื่อมโยงและสื่อสารกันได้ อย่างรวดเร็ว ซึ่งนำไปสู่การปรับเปลี่ยน มีการสร้างเครือข่ายและเกิดการร่วมมือกันระหว่างประเทศใน หลายๆ ด้าน อันส่งผลให้เกิดการพัฒนาและการแข่งขันขึ้นในแต่ละประเทศเพื่อให้ได้มาตรฐานสากล โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Society) และระบบ เศรษฐกิจความรู้ (Knowledge-Based Economy) ที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้ และนวัตกรรม (Innovation) เป็นปัจจัยในการพัฒนาและการผลิตมากกว่าการใช้เงินทุน ดังนั้น ประเทศที่กำลังพัฒนาจึงให้ความสำคัญและเร่งสร้างนวัตกรรมจากองค์ความรู้ใหม่ (Innovation and Knowledge Creation) รวมถึงการนำเอาความรู้จากภายนอกมาปรับใช้ (Technology Adaptation) ในการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศของตน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557: 30) กล่าวว่า ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ. 2558 ย่อมทำให้ได้รับ ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม จะเห็นได้จากทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ ที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสร้างสรรค์ควบคู่กับเศรษฐกิจฐานความรู้ หรือที่เราเรียกว่า สังคมโลกที่มีการ ใช้ความรู้เป็นฐานสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (2558 : 15) การเปลี่ยนแปลงก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ส่งผลกระทบต่อ การลงทุนและการขยายตัวทางภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงผลิต กำลังคนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของสังคมโลกในปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมถึงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลต่างมี อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อคนไทยทั้ง ปวงได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันทางการศึกษา เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอันเป็นเงื่อนไข ไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กล่าวถึง จุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2554 : 4 - 5) กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 - 2564) ที่เน้น “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์ และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2574) ซึ่งเป็นแผนระยะยาวภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การทางการศึกษาทั้งในระดับกระทรวง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาทุกสังกัด โดยมีหลักการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 76 - 77) มีหลักการจัดการศึกษา ดังนี้

1. หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็กปฐมวัย วัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงวัยมีโอกาสในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้แต่ละบุคคล ได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถให้บรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ทักษะ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อ การประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และ ประเทศชาติแผนการศึกษาแห่งชาติจึงต้องกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม โดยไม่ ปล่อยปละละเลยหรือทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind)

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนกลุ่มปกติกลุ่มด้อยโอกาสที่มีความยากลำบากและขาดโอกาสเนื่องด้วยสภาวะทางเศรษฐกิจและภูมิสังคม ซึ่งรัฐต้องดูแลจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาสนับสนุนผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ได้รับการศึกษา ตามศักยภาพและความพร้อมอย่างเท่าเทียมกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำรงชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างพอเพียง เท่าทันและเป็นสุข การศึกษาจึงต้องพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรอบรู้มีทักษะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและ

วัฒนธรรมจากโลก ภายนอก โดยยึดหลักความพอประมาณ ที่เป็นความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัว ซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

4. หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกคน เป็นพันธกิจที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสังคมทุกภาคส่วน เนื่องจากรัฐต้องใช้ทรัพยากร จำนวนมากในการจัดการศึกษาที่ต้องครอบคลุมทุกช่วงวัย ทุกระดับการศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย สนองความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล และสนองยุทธศาสตร์ชาติและความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการศึกษาคือกระบวนการของการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เจริญงอกงามเป็นการพัฒนาสังคม พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน การศึกษาจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาประเทศ โรงเรียน คือ แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่จะพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพลังที่มีคุณค่าของสังคม ประเทศชาติ และโลกซึ่งสถานศึกษาต้องบริหารจัดการและการศึกษาที่แสดงความรับผิดชอบต่อคุณภาพและมาตรฐานของการบริหารการศึกษาที่ให้แก่ผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐกำหนด) โดยหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความยืดหยุ่น หลากหลาย สนองตอบความต้องการของผู้เรียน ทั้งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน และผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ และเป็นไปเพื่อสร้างคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการดำรงชีวิต รวมถึงพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ผู้เรียนสามารถทดสอบ วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ และเทียบโอน ทั้งการเรียนรู้ผ่านการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยและการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานเพื่อยกระดับคุณวุฒิ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สถานศึกษาต้องเชื่อมโยงกับตลาดแรงงาน ผ่านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560 : 1) เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาโดยเน้นการปฏิรูปการศึกษาทั้งด้านการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงรวมทั้งการปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและภาคอุตสาหกรรม

ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งด้านการผลิตและบริการของประเทศ รวมทั้งฝึกการอบรมวิชาชีพโดยมียุทธศาสตร์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดการอาชีวศึกษาจัดให้มีการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยจัดทำข้อต่อกลางความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพแก่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามความถนัด ความสนใจ โดยการขยายวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการจัดการอาชีวศึกษาให้ชัดเจน ทัวถึงและรวดเร็วขึ้น สำหรับเป็นทางเลือกของผู้เรียนที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ดังนั้น สถานศึกษามีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรและดำเนินการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้ชุมชน สังคม ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวบ่งชี้ เกิดสมรรถนะอาชีพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียน สังคมและตลาดแรงงาน รวมถึงให้ครอบคลุมในส่วนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งในปัจจุบัน วิทยาลัยการอาชีพนครไทย เปิดทำการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระบบทวิภาคี โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) หลักสูตรวิชาชีพแกนมัธยม และหลักสูตรวิชาชีพพระยาศรี ซึ่งการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) วิทยาลัยจะมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นให้มีความร่วมมือกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนท้องถิ่น สถานประกอบการ และบูรณาการการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปี ซึ่งวิทยาลัยมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่สำหรับจัดการศึกษารวมถึงมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชาชีพ แต่ใน

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของวิทยาลัยจะเกิดขึ้นเช่นเดียวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวมดังที่พบจากข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559 : 1) ที่จัดทำบทความ เรื่อง การจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา พบว่า 1) การจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำ มากกว่าการมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เพียงอย่างเดียว เป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกัน การเทียบโอน หน่วยกิต รวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการ 2) เมื่อเปรียบเทียบแผนการเรียนของหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2551 กับแผนการเรียนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2556 จะพบว่าชื่อของวิชาบางส่วนจะคล้ายกัน เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ แต่เมื่อศึกษาในรายละเอียดของสาระ (Contents) ของแต่ละวิชาจะพบความแตกต่างในรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ดังนั้น สถานศึกษาทั้งสองสายที่เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษา จึงต้องร่วมมือกันปรับปรุงสาระในแผนการเรียนและสาระในแผนการสอนให้มี ประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อรักษาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน 3) การจัดการศึกษารูปแบบ อาชีวศึกษา เป็นมิติใหม่ของการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนอยู่ในพื้นที่ใกล้ บ้าน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน และผู้สำเร็จ การศึกษามีโอกาสหางานทำได้มากขึ้นในภูมิภาคของตน ดังนั้น จึงกำหนดแผนการผลิตกำลังคนให้ ตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว ที่สำคัญการจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษาควรสอดคล้องกับ นโยบายการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ตามแผนปฏิรูปการอาชีวศึกษาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษา 4) หลักการสำคัญในการจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษาคือ การส่งเสริมและ สนับสนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาสายสามัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือไม่มีสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในบริเวณใกล้เคียง ได้เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษาที่เป็นการปูพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพในสาขา อาชีพต่าง ๆ ดังนั้น การจัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการ อาชีวศึกษาเป็นหลัก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและมีพื้นฐานทางวิชาชีพตามที่หน่วยงานของรัฐ และสถานประกอบการของภาคเอกชนต้องการ 5) สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษารูปแบบ อาชีวศึกษา ควรนำผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน หรือ หน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ทดสอบ เพื่อวัดระดับทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในสาขาวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงแรงงานหรือสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) 6) รัฐบาล

ควรเร่งรัดให้กระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินในโครงการอาชีวศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสองสายปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง 7) รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษา เนื่องจากปัจจุบันภาระค่าใช้จ่ายบางส่วน เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดหายานพาหนะรับ-ส่งนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญไปยังสถาบันอาชีวศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา ยังเป็นภาระของผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้งค่าตอบแทนครูอาชีวศึกษาที่มีภาระงานเพิ่มขึ้นในการสอนนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญที่เข้าร่วมโครงการ 8) รัฐบาลควรสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชนได้มีโอกาสร่วมในการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) กับสถานศึกษาในสายสามัญ โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายส่วนเกินให้แก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแทนผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐที่เข้าร่วมจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษา และเพื่อเป็นการเยียวยาผลกระทบต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชนที่มีจำนวนนักศึกษาลดน้อยลง นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้านระยะทางที่ห่างไกลสถานศึกษารวมถึงด้านเวลาเรียนหรือการเพิ่มทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียนอาชีวศึกษามีเวลาค่อนข้างจำกัด เรื่องแผนการเรียนตามหลักสูตร การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม ระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินตามโครงการ ดังกล่าวแล้ว

วิทยาลัยการอาชีพนครไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (อาชีวศึกษา) ได้พบปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาความร่วมมือ และการประสานงาน ซึ่งจะต้องร่วมมือกันแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพด้านทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่วิทยาลัยการอาชีพนครไทยต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จากปัญหาที่ค้นพบและจากการสำรวจข้อมูลเป็นปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่ ต้องการมีการปรับปรุง พัฒนา การบริหารจัดการให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ได้ทำการสำรวจสภาพการบริหารการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ผู้บริหาร และครู ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจสภาพการบริหารการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและกลุ่มโรงเรียน
ชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2560

ที่		ปีการศึกษา 2560		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	การวางแผนการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.54	0.79	ปานกลาง
2	การประสานงานอย่างเป็นระบบในการจัดการศึกษา หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.49	0.50	น้อย
3	การจัดการศึกษาสามารถผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาชีพ	2.44	0.62	น้อย
4	การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีประสิทธิภาพ	2.82	0.58	ปานกลาง
5	การสร้างทีมงานและเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.42	0.61	น้อย
6	ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการวัดและ ประเมินผลหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย	2.34	0.75	น้อย
7	รูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน	3.21	0.47	ปานกลาง
8	การควบคุมคุณภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานสามารถ สอบผ่านมาตรฐานวิชาชีพ	2.43	0.74	น้อย
9	การประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.21	0.43	น้อย
10	การประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาของการศึกษาหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.10	0.43	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		2.73	0.54	ปานกลาง

ที่มา : ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ปีการศึกษา 2560

จากตารางที่ 1 ผลการสำรวจ ผู้บริหาร ครู วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ปีการศึกษา 2560 พบว่า ในภาพรวม สภาพปัญหาการบริหารการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การวางแผน การจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีประสิทธิภาพ และรูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาการบริหารการดำเนินงานการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารวิทยาลัย จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งการฝึกทักษะในการปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกด้าน ให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตระหนัก ให้มีความสำคัญในการแก้ปัญหา และมีความต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ให้มีคุณภาพ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น สถานประกอบการและสถานศึกษาในเขตพื้นที่ จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ ทำให้ส่งผลดีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และจะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงการบริหาร ในเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติการของผู้ที่เกี่ยวข้องในวิทยาลัยการอาชีพนครไทยและผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาอื่นของสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

4. เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและแนวการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารงานวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ศึกษาได้จากการสังเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดการบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม วงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA) แนวคิดการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แนวคิดการบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม
2. วงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA)
3. แนวคิดการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
4. กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

พ.ศ. 2562

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา สภาพและแนวการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

1.2 ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย โดยการใช้แบบสอบถาม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการสอบถามความคิดเห็นของสภาพการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ครั้งนี้ สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย และผู้บริหาร ครู ของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ กับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ในประเด็น 1) กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม 3) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) การกำกับติดตามและประเมินผล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ครูผู้สอน จำนวน 38 คน รวมจำนวน 41 คน และผู้บริหาร จำนวน 9 คน ครูผู้สอน 146 คน จำนวน 155 คน ของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ กับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย รวมจำนวน 196 คน ดังตารางที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยการอาชีพนครไทยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ครูผู้สอน จำนวน 36 คน รวมจำนวน 39 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 43) และดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และผู้บริหาร จำนวน 9 คน ครูผู้สอน 108 คน จำนวน 117 ของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ กับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย รวมทั้งสิ้นจำนวน 156 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย และกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ กับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ปีการศึกษา 2561

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยการอาชีพนครไทย		
ผู้บริหารสถานศึกษา	3	3
ครูผู้สอน	38	36
รวม	41	39
กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	9	9
ครูผู้สอน	146	108
รวม	155	117
รวมทั้งสิ้น	196	156

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

1.3 ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทยในประเด็น 1) กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม 3) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) การกำกับติดตามและประเมินผล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน
2. อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน
3. เป็นผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ กับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 7 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการวิเคราะห์เอกสาร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. จากผลสรุปเอกสาร หลักการ ทฤษฎี
2. ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ในตอนที่ 1
3. ผลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ยกร่างเป็นองค์ประกอบเพื่อนำหลักการสู่การปฏิบัติ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ในตอนที่ 1

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร
อาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

**2.2 (ร่าง) รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการ
แบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย โดยการสนทนากลุ่ม
(Focus Group)**

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบ
มีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทยโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับ
การบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม วงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA) แนวคิด
การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2561 ใน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย

องค์ประกอบที่ 5 การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ในการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม
หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ
นครไทย โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่มีการจัดอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน
3 คน

2. อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี
จำนวน 3 คน

3. เป็นผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา (ร่าง) รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2.3 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย โดยใช้แบบประเมินสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีการจัดอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน

2. อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

3. เป็นผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2.4 จัดทำคู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาการจัดการจัดทำคู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ประกอบด้วย คำนำ หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม รายละเอียดโครงการและการดำเนินกิจกรรม การรายงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล จากการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ทุกขั้นตอน นำมาเรียบเรียงเพื่อจัดทำเป็นคู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย และตรวจสอบ ความเหมาะสมของคู่มือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีการจัดอาชีวศึกษาร่วมกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน
2. อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
3. เป็นผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ตามคู่มือในการดำเนินกิจกรรมตาม 5 องค์ประกอบ (5 โครงการ) ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา

โครงการที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม

โครงการที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

โครงการที่ 3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย

โครงการที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง

องค์ประกอบที่ 5 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

โครงการที่ 5 การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

1. โครงการ กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษากลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ผู้เข้าร่วมโครงการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ครู วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 39 คน และผู้บริหาร ครูของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้น 156 คน

2. โครงการ การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ผู้เข้าร่วมโครงการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 15 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน ของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 39 คน

3. โครงการ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ผู้เข้าร่วมโครงการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ครู วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 39 คน และผู้บริหาร ครูของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้น 156 คน

4. โครงการ การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ผู้เข้าร่วมโครงการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ครู วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 15 คน ผู้บริหาร ครูของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 24 คน ผู้ปกครอง จำนวน 12 คน และตัวแทนชุมชน จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน

5. โครงการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ผู้เข้าร่วมโครงการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ครู วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 39 คน และผู้บริหาร ครูของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้น 156 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา หลังการทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 5 โครงการ ผู้วิจัยประเมินผลโครงการ ทั้ง 5 ดังนี้

1. ประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ
2. ประเมินความรู้ความเข้าใจ ของผู้เข้าร่วมโครงการโดยการประเมินตนเองก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการใน ปีการศึกษา 2562

ตอนที่ 4 เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากแบบรายงานแบบสอบถาม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากแบบรายงานแบบสอบถาม

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ที่ได้จากการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ประกอบด้วย

4.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4.1.2 ด้านความรู้

4.1.3 ด้านทักษะ

4.1.4 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

จากแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ของงานวัดผลประเมินผล

4.2 ความสำเร็จของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากแบบรายงาน ของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

4.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จำนวน 39 คน และผู้บริหาร ครูของกลุ่มโรงเรียน ชุมชนพื้นที่สูง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้น 156 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling)

4.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียน ร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอ นครไทย ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น 18 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.5 รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากแบบรายงาน ของงานประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น

รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมี ส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562
2. ความสำเร็จของผู้เรียน ตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย
3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงวิทยาลัยการอาชีพ นครไทย
4. ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย
5. รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการ แบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยอาชีวศึกษา นครไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการใน ปีการศึกษา 2562

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา หรือสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกและสถานประกอบการในเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2. การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่สูงที่เข้าร่วมโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยผสมผสานวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เชื่อมโยงเนื้อหาสาระวิชาให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพบริบทในปัจจุบันและตรงตามความต้องการของชุมชน สังคม ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการและของนักเรียนของวิทยาลัยและบริบทของสถานศึกษาเครือข่ายการจัด

การศึกษาระบบทวิภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาระบบอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย

3. รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย หมายถึง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของขั้นตอนการดำเนินงานและองค์ประกอบในการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง และวิทยาลัยการอาชีพนครไทย มีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม องค์ประกอบที่ 3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย องค์ประกอบที่ 5 การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

4. สภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย หมายถึง สภาพะการดำเนินงาน หรือ การปฏิบัติงานของวิทยาลัยการอาชีพนครไทยและกลุ่มโรงเรียนพื้นที่สูง ต่อปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม 3) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

5. แนวการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย หมายถึง วิธีการดำเนินการหรือวิธีปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพนครไทยกับกลุ่มโรงเรียนพื้นที่สูง ที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาบรรลุผลสำเร็จ ประกอบด้วยแนวทางการบริหารจัดการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม 3) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

6. การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณภาพของรูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ โรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ได้แก่ ด้านความเหมาะสม และ ด้านความเป็นไปได้

7. วงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA) หมายถึง แนวคิดการพัฒนาการทำงานเพื่อควบคุมคุณภาพงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พัฒนามาจากแนวคิดของ วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) นักสถิติในงานอุตสาหกรรม ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming) นักจัดการบริหารคุณภาพ ได้นำเสนอและเผยแพร่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะใช้ในการ

ค้นหาปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการทำงานโดยพนักงาน จนเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า วงจรเต็มมิ่ง หรือ วงจร PDCA

8. แนวคิดการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง แนวทางในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ตั้งแต่ระดับบุคคล สถาบันไปจนถึงระดับสังคม จาก ลักษณะที่สังคมเคยเป็นอยู่ให้ก้าวไปสู่การเป็นสังคมตามแบบอย่างที่เราควรจะเป็นหรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม การเชื่อมโยงร้อยรัด เอาความพยายามและการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อปฏิบัติภารกิจอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกัน

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 หมายถึง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานอาชีพ หรือตาม ความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะ 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

9.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความเป็น ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

9.2 ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

9.3 ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับ มอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะ ด้านกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือทักษะการปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

9.4 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงานหรือการศึกษาอบรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบและความเป็นอิสระในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

10. ความสำเร็จของผู้เรียน ตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย

หมายถึง ความสำเร็จของผู้เรียนหลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย (อาชีวศึกษา) วัดผลและประเมินจากร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

11. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงวิทยาลัยการอาชีพนครไทย หมายถึง ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง เช่น ความพร้อมด้านความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง มีคู่มือและแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เป็นต้น

12. ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษานครไทย หมายถึง ผู้ปกครอง ชุมชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง เช่น รูปแบบที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา รูปแบบมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นต้น

13. รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการ แบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยอาชีวศึกษานครไทย หมายถึง จำนวนรางวัลที่ผู้เรียนเรียนร่วมได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการ แบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยอาชีวศึกษานครไทย จากระดับเขตพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

14. กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ลงนามความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีวศึกษานครไทยในการจัดการศึกษาโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยผสมผสานวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนนาบัววิทยา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 โรงเรียนบ้านน้ำจวง โรงเรียนนครไทย โรงเรียนยางโกลน และโรงเรียนนครบางยาง

15. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยการอาชีวศึกษานครไทย และสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ที่ทำความร่วมมือการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

16. ผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ (ครู) วิทยาลัยการอาชีวศึกษานครไทย และสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง ที่ทำความร่วมมือการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

17. **ผู้เรียน** หมายถึง นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทสามัญ ที่ขึ้นทะเบียน เป็นนักเรียนของวิทยาลัยการอาชีพนครไทยในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามโครงการ เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

18. **ปีการศึกษา** หมายถึง ปีการศึกษา 2561 และ 2562 ที่ดำเนินการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2556 อย่างมี คุณภาพ

1.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนที่หลากหลาย มีประสบการณ์ตรงในสถานการณ์จริง จากแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและสังคม

1.3 ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

2. ประโยชน์ที่เกิดแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครู บุคลากรทางการศึกษามีองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับเครือข่าย ความร่วมมือการจัดการศึกษาระบบอาชีวศึกษา เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาระบบอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

2.2 ครู บุคลากรทางการศึกษามีองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพที่สอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชนและสังคมร่วมกับ สถานศึกษาเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาระบบอาชีวศึกษา เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษาระบบอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

2.3 ครู บุคลากรทางการศึกษามีสถานประกอบการเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาเพื่อ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการตรงตาม สาขาวิชา

3. ประโยชน์ที่เกิดแก่การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1 ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและแนวทางการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อน คุณภาพการศึกษาระบบอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพนครไทย เพื่อประโยชน์ในการจัดการ อาชีวศึกษา

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำ ผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการ อาชีวศึกษาของสถานศึกษาต่อไป